

БЕЛАРУСКІЯ ГІСТАРЫЧНЫЯ

ВКЛ

ІГРАЛЬНЫЯ КАРТЫ

ВКЛ (поўная назва Вялікае Княства Літоўскае, Рускае і Жамойцкае), у склад якога ўваходзілі тэрыторыі сучасных Беларусі і Літвы, часткова Украіны, Расіі і Латвіі, праіснавала з 1235 да 1569 года як самастойная дзяржава, а з 1569 па 1795 год - у ўніі з Польшчай. У часы росквіту ВКЛ яго тэрыторыі распасціраліся ад берагоў Балтыйскага мора да берагоў Чорнага. Княства было адной з самых вялікіх дзяржаў у Еўропе.

Падчас існавання ВКЛ жыло і дзейнічала шмат выбітных асобаў, некарых з іх вы знойдзце на картах дадзенай калоды.

К

♥ **МІНДОЎГ** ♥
(~1195 — 1263)

Міндоўг — першы вялікі князь літоўскі (1236 — 1263), першы і апошні кароль літоўскі (1253 — 1261). Легендарная постаць беларускай гісторыі. Быў таленавітым палкаводцам, дзякуючы чаму далучыў да Наваградка іншыя землі і стварыў Вялікае княства. Хрышчэнне Міндоўга забяспечвала княству мір з Лівонскім ордэнам і на дзесяцігоддзі Літва ўвайшла ў палітычную сістэму каталіцкай Еўропы.

А

♥ **МАРТА** ♥
(~1210 — 1263)

Марта — вялікая княгіня літоўская, жонка літоўскага караля Міндоўга. У 1251 годзе Марта і яе муж Міндоўг прынялі каталіцкую веру. Каралева-кансорт Літвы. Была мудрай жанчынай, кансультвала свайго мужа адносна палітычных пытанняў.

В

♥ **ВОЙШАЛК** ♥
(ЛАЎРЫШ)
(1223 — 1267)

Войшалк — вялікі князь літоўскі (1264—1267), сын Міндоўга. Пашырыў тэрыторыю княства за кошт уключэння Усходняй Балтыкі. Прыняў пострыг у манахі. Больш за тое, заснаваў пад Наваградкам манастыр, які сёння вядомы як Лаўрышаўскі. Адзін з няшматлікіх кіраўнікоў у гісторыі Беларусі, які сам адышоў ад улады.

К

♣ **ГЕДЫМІН** ♣
(~1275 — 1341)

Гедымін — вялікі князь літоўскі (1316 — 1341), Павялічыў тэрыторыю княства ўдвая, праводзіў мудрую ўнутраную і знешнюю палітыку, супрацьстаяў крыжацкай і татарскай агрэсіі. Гедымін заклаў мураваны замак у Вільні, куды пазней перанеслі сталец княства. Мураваны замак з'явіўся таксама ў Медніках, Лідзе, Крэве, Віцебску. Пры Гедыміне актывізаваліся кантакты з Заходняй Еўропай і быў пакладзены падмурак рускаму вектару палітыкі ВКЛ. Яго шматлікія нашчадкі ўтварылі дынастыю Гедымінавічаў.

К

♣ **АЛЬДОНА** ♣
(ГАННА)
(~1310 — 1339)

Альдона — дачка вялікага князя літоўскага Гедыміна. У 1325 годзе Альдона прыняла хрышчэнне і выйшла замуж за польскага каралевіча Казіміра, які ў 1333 г. стаў каралем. Шлюб замацаваў саюз ВКЛ і Польшчы, накіраваны супраць Тэўтонскага ордэна. Гэта быў першы дынастычны шлюб паміж ВКЛ і Польшчай, які садзейнічаў збліжэнню паміж дзяржавамі.

В

♣ **ДАВЫД** ♣
ГАРАДЗЕНСКІ
(? — 1326)

Давыд Гарадзенскі — староста гарадзенскі, военачальнік Гедыміна. Легендарны герой вайны з Тэўтонскім ордэнам, абаронца Гародні. Наваградка і Пскова. Вялікі князь Віцень, а пасля яго наступнік Гедымін пасылаў Давыда туды, дзе было асабліва цяжка, дзе патрабаваліся не толькі мужнасць і геройства, але і талент палкаводца. Паводле меркаванняў некаторых даследчыкаў, мог быць пахаваны ў Гародні каля Барысаглебскай царквы.

К**♦ ВИТАУТ ♦**
(1392 — 1430)

Вітаут — вялікі князь літоўскі (1392 — 1430). Адзін з найбольш вядомых кіраўнікоў Вялікага Княства Літоўскага, яшчэ пры жыцці прызваны Вялікім. Вітаут правіў ВКЛ амаль 40 гадоў. Пры ім Вялікае Княства Літоўскае дасягнула найвялікшага росквіту, было адной з буйнейшых дзяржаў у Еўропе. У "Песні пра збрура" 1523 года ён паўстае легендарным князем "залатога стагоддзя", узорам кіраўніка.

А**♦ АНАСТАСІЯ СЛУЦКАЯ ♦**

(кан. XV — 1-я пал. XVI)

Анастасія Слуцкая — жонка слуцкага князя Сямёна Алеельвіча, "беларуская Жанна д'Арк". Пасля смерці мужа ўзначаліла абарону Слуцка ад татарай хана Баты-Гірэя. Пасля адбітага штурму войска Баты-Гірэя было разбіта ўшчэнт.

В**♦ КАНСТАНЦІН АСТРОЖСКІ ♦**

(1460 — 1530)

Канстанцін Астрожскі — вядомы палкаводзец з праваслаўнага княжаскага роду Астрожскіх, вялікі гетман літоўскі. Праславіўся перамогамі над татарамі. За сваё жыццё Канстанцін Астрожскі перамог у 63 бітвах. Самай вядомай перамогай палкаводца стала бітва пад Оршай, дзе ён разбіў войска Маскоўскага княства, якое пераўзыходзіла па колькасці яго ўласнае войска амаль у 2,5 разы.

К**♦ ЖЫГІМОНТ АЎГУСТ ♦**

(1520 — 1572)

Жыгімонт II Аўгуст — вялікі князь літоўскі (1544 — 1572), кароль польскі (1548 — 1572). Падчас яго праўлення пашырылася рэфармацыя розных плыняў. Праводзіў палітыку талерантнасці ў адносінах да ўсіх канфесій. Быў мецэнатам, падтрымліваў людзей мастацтва. Пры ім заключаная Люблінская унія, па якой Вялікае Княства Літоўскае і Каралеўства Польскае аб'ядноўваліся ў федэратыўную дзяржаву — Рэч Паспалітую. З'яўляецца апошнім караём польскім і вялікім князем літоўскім, які атрымаў карону ў спадчыну, а не будучы абраным.

А**♦ БАРБАРА РАДЗІВІА ♦**

(1520 — 1551)

Барбара Радзівіл — жонка Жыгімонта II Аўгуста, паходзіла са знакамітага шляхецкага роду Радзівілаў. Жыгімонт таемна абвянчаўся з Барбарай ў 1547 годзе, бо не мог атрымаць дазвол на шлюб. Неўзабаве пасля гэтага маладая каралева захварэла і памерла. Існуе гіпотэза, што яна была атручаная Бонай Сфорцай, маці караля. Барбара Радзівіл стала гераніяй многіх легенд, у якіх выступае ў вобразе Чорнай дамы, а гісторыі рамантычнага кахання Барбары і Жыгімонта прысвечаны шматлікія мастацкія творы.

В**♦ ФРАНЦЫСК СКАРЫНА ♦**

(1470 — ~1551)

Францыск Скарына — ўсходнеславянскі асветнік і навукоўца, дзейнасць якога звязана з творчасцю, медыцынай і мовазнаўствам. Ён увайшоў у гісторыю як беларускі і ўсходнеславянскі першадрукар, а таксама як філосаф, чый светапогляд спалучаў хрысціянскія, антычныя і гуманістычныя ідэі. Адзін з найвялікшых прадстаўнікоў Беларусі таго часу, пакінуў пасля сябе помнік літаратуры ў выглядзе Бібліі, перакладзенай з царкоўнаславянскай на старабеларускую мову. У цяперашні час яго асоба шануецца многімі славянскімі народамі.

НАД ГУЛЬНЁЙ ПРАЦАВАЛІ:

Антон Янкоўскі - кіраўнік праекту
Наста Янкоўская - мастак
Тაცцяна і Дзяніс Язерскія - гісторыкі
Дзяніс Вашкевіч - рэдактар

А•ЧАТЫРЫ
творчая студыя
a4games.by @a4gamesby
kramakubik

Прыносіць
радасць :)

@myozby
@myozby
@myozby

